

Zaaknr. : 16.ZK11832

Kenmerk : 16IT023609

Barcode :

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta d.d. 20 april 2016 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:

De voorzitter: C. Moonen

De leden: J.J.M. van der Aa, M.J.C.M. Arts, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, C.B.M.E. Franssen, J.J.M. van der Heijden, H.B. Hieltjes, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, , P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Snee, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, H.P. Verroen, J.J.M. Voets, A.A.F.M. Wijnen

Afwegig met kennisgeving: K. van den Berg, J. van Dam en F.C.J. van Noord

De secretaris-directeur: H.T.C. van Stokkom

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, van harte welkom op deze Algemeen Bestuursvergadering. Ik heb een paar korte mededelingen. De dijkgraaf is weer volledig terug en ik ben daar heel blij mee. Ik wil u bedanken voor alle brieven, kaarten en bloemen, want elke vorm van medeleven was ontzettend fijn. Het heeft ook voor mijzelf langer geduurd dan ik aanvankelijk had verwacht en gehoopt, maar soms gaan die dingen zo. Ik heb mij gelukkig de afgelopen weken en maanden weer kunnen inwerken bij het waterschap, stukken gelezen, portefeuilles besproken met de ambtenaren van het waterschap. De tijd in Tilburg heeft mij ook heel goed gedaan als voorzitter van de Veiligheidsregio. Door daar vijf weken actief mee te lopen, kwam ik veel bestuurders en burgmeesters tegen uit eigen gebied, wat ook plezierig was, want daardoor had ik de gelegenheid om bestuurders zelf te informeren over wat er aan de hand is. Dat geldt ook voor collega-dijkgraven en de Commissaris van de Koning. Ik heb regelmatig mensen waar ik veel mee samenwerk, zelf ingelicht en dan weet je zeker dat je dingen zegt die kloppen. Het is altijd fijn dat je het zelf kunt zeggen en dat er niet over je wordt gesproken, want daarmee behoud je de regie. Zo is het gegaan. Vandaag hadden wij een hele grote buitenoefening en een van de mannen van de buitendienst zei me, u sluit het boek en wij kijken vooruit. Toen dacht ik, dat is uit mijn hart gegrepen. Hij zei, er is volop werk aan de winkel, dus dat is een manier waar ik mij graag bij zou willen aansluiten.

De heer Mureau: Voorzitter, namens het voltallige Algemeen Bestuur wil ik zeggen dat het heel fijn is dat u weer terug bent, want wij hebben met recht uw enthousiasme en manier van leidinggeven gemist, want die vinden wij heel prettig. Namens ons allen heet ik u weer van harte welkom in ons midden. (*applaus*)

De voorzitter: Dank, mijnheer Mureau, dat doet mij erg goed, dank eenieder. Dan een tweede korte mededeling. De grote oefening Markslag was vandaag samen met de Koninklijke Landmacht. Die duurt een volle week. Vandaag was een dag met de pers over de uitvoering. Het is indrukwekkend en ook noodzakelijk, want wij hebben gemerkt dat als er echt wateroverlast is, ook bij de regionale keringen, De Dintel, De Vliet, De Mark, er zich situaties kunnen voordoen dat je de Koninklijke Landmacht nodig hebt. Bij het oefenen merken wij dat zij zaken kunnen die wij niet kunnen, zoals heel snel een brug aanleggen, een ponton, zandzakken met een kraan die op het ponton staat, heel snel precies neerleggen op de juiste plek langs de dijk. Iedere dag zijn er bijna honderd (100) mensen actief, vijftig (50) van de landmacht, vijftig (50) van het waterschap, om elkaar te leren kennen, het materieel te gebruiken en daadwerkelijk buiten te oefenen om het materieel te testen en toe te passen, mocht zich ooit de situatie voordoen. U was vandaag allemaal uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Er waren veel genodigden en gelukkig was er een hoge opkomst. De derde mededeling is dat er morgen een persgesprek is over de Moersloot in Zundert. Dat staat vandaag als mededeling op de agenda. Wij zijn te gast bij een boomkweker die samen met twintig (20) andere boomkwekers het initiatief heeft genomen om de waterkwaliteit sterk te verbeteren. Wij hebben daar veel pers voor uitgenodigd om de stand van zaken open te laten zien, over de situatie nu, hoe het ooit was en hoe wij het willen verbeteren. Wij hebben een jarige vandaag, maar zij is niet in ons midden vanavond, Karin van den Berg. Wij feliciteren haar vanaf hier met haar verjaardag op deze mooie dag. Tot slot, hieraan

voorafgaande is er coalitieoverleg geweest en de heer Hieltjes meldde mij zojuist – en ik vind het belangrijk dat ook aan u te melden, omdat dan iedereen dezelfde informatie heeft, ook degenen die hier niet bij waren – dat de termijn om zich kandidaat te stellen voor de opengevallen plaats in het Dagelijks Bestuur, met een week wordt verlengd. Aanvankelijk kon men zich aanmelden tot aanstaande maandagochtend 09.00 uur, maar dat wordt nu de maandag erna tot 09.00 uur 's ochtends. Tot die tijd kunnen kandidaten zich vertrouwelijk bij mij melden. Dan is iedereen op de hoogte.

1.a. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers gemeld.

1.b. Bepaling primus bij hoofdelijke stemming

De voorzitter: De primus bij hoofdelijke stemming is nummer 12, de heer Mureau.

2. Toelating nieuw Algemeen Bestuurslid

2.a Verslag Commissie geloofsbrieven over benoemingsbescheiden van de heer H.L. Knook

De voorzitter: Wij hebben afgelopen vrijdag een schriftelijke mededeling ontvangen van ontslag door de heer Coppens. Hierdoor is er een opengevallen plaats in de fractie ongebouwd, de zogenaamde geborgde zetels. Via de voorzitter van het centrale stembureau hebben wij vernomen dat een kennisgeving is ontvangen dat de ZLTO een kandidaat heeft die zij willen voordragen voor benoeming, dat is de heer Huibert Knook uit Willemstad. Alle documenten betreffende de heer Knook zijn in goede orde ontvangen en voor onderzoek voorgelegd aan de commissie Geloofsbrieven. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie Geloofsbrieven, de heer Schouwenaars.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, volgens mij hebben wij geen echte voorzitter, maar namens de commissie ben ik gevraagd om vanavond het woord te voeren. Ik wil eerst de ambtelijke ondersteuning bedanken voor het werk dat zij verricht hebben. Zij hebben voor ons allemaal netjes op een rij gezet hoe het allemaal formeel in elkaar zit, want het is natuurlijk een brij waarin je zit te roeren. Dat hebben zij prima gedaan en de stukken goed overlegd. Wij hebben deze stukken beoordeeld op de gestelde criteria. De benoemde persoon voldoet aan de vereisten conform artikel 31 van de Waterschapswet en hij doet geen dingen die onverenigbaar zijn met artikel 31 lid 2 van de Waterschapswet. Er zijn geen geschillen over de geloofsbrieven zelf. De commissie komt tot de conclusie dat het allemaal klopt en adviseert u om te besluiten de door de ZLTO voorgedragen kandidaat, de heer Knook, toe te laten tot het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het verslag voor kennisgeving aan.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het toelaten als lid van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta van de heer Knook te Willemstad.

2.b Toelaten lid Algemeen Bestuur voor opengevallen geborgde zetel ongebouwd

De voorzitter: Dank, mijnheer Schouwenaars en dank aan de gehele commissie voor het voorwerk. Ik wil vragen of wij het advies van de commissie Geloofsbrieven kunnen opvolgen en of het Algemeen Bestuur kan besluiten tot toelating bij acclamatie. Ik zie iedereen instemmend knikken. Wil de heer Knook naar voren komen? Hij zit nu op de publieke tribune. Ik wil u allen vragen om te gaan staan. De heer Knook heeft aangegeven de eed te willen afleggen. Dat gaan wij nu doen. Ik wil u vragen om twee vingers van uw rechterhand op te steken en dan lees ik de eed voor: "Ik zweer dat ik om tot lid van het Algemeen Bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het Algemeen Bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer Knook: Zo waarlijk helpe mij God almachtig!

De voorzitter: Dan wensen wij u heel veel succes toe en overhandigen u een cadeau, dat heet "Langs de rand van het zand". Dat boek hebben ook de andere leden bij hun installatie ontvangen, dat wil ik u graag overhandigen. Wij hebben ook voor thuis een bos bloemen. (*applaus*)

De heer Van der Heijden: Voorzitter, mag ik daar even op reageren? Ik wil in ieder geval het waterschap bedanken voor het snelle reageren en zorgen dat alle papieren in orde waren, want het houdt toch best wat in voordat je aan het Algemeen Bestuur kunt deelnemen. Wij hebben 13 april het ontslag gezien van Cees Coppens en daarna is het geregeld. Het is nu een week verder en wij hebben het voor elkaar dat wij weer voltallig zijn. Onze dank daarvoor.

De voorzitter: Fijn, mijnheer Van der Heijden, sympathiek. De heer Knook heeft zijn zetel intussen gevonden.

3. Rekenkamercommissie

De voorzitter: Mevrouw Raaijmakers vervangt de heer De Graaf als voorzitter in verband met zijn afwezigheid. Mevrouw Raaijmakers is plaatsvervangend voorzitter van de Rekenkamercommissie. Aan de leden wordt de gelegenheid geboden om vragen te stellen. Mevrouw Raaijmakers, u kunt inhoudelijk niet aan het debat deelnemen, maar wel ingaan op reacties of antwoorden op vragen van Algemeen Bestuursleden. Als u zich daartoe wilt beperken, dan is dat heel plezierig.

3.a. Rapport Rekenkamercommissie onderzoek 'integraal werken'

De voorzitter: Zijn er Algemeen Bestuursleden die hierover het woord willen voeren?

De heer Kocx: Voorzitter, wij willen de Rekenkamercommissie bedanken voor al het werk dat tot het nieuwe rapport heeft geleid, maar wij hebben een aantal kritische vragen en opmerkingen op dit rapport. In de eerste plaats betreuren wij het feit dat dit rapport zo dik is geworden en erg veel vakjargon bevat. Dat doet helaas afbreuk aan de leesbaarheid. Tevens krijgt onze fractie het gevoel dat de commissie met het rapport niet alleen een onderzoek heeft uitgevoerd, maar tevens sterk een bepaalde bestuurlijke richting op wil sturen, hierbij uitgaande van de door haarzelf opgestelde definitie van integraal werken. Bijvoorbeeld op pagina 2, derde bullet van de brief staat: "Het Algemeen Bestuur dient het Dagelijks Bestuur te verzoeken om". Wij denken dat dit door het Algemeen Bestuur besloten moet worden. Ideeën over bestuurlijke vernieuwing kunnen prima door het Algemeen Bestuur zelf worden besproken. U geeft op pagina 8 van het rapport terecht aan dat integrale afwegingen onder meer op het gebied van de fysieke leefomgeving in principe worden gedaan door gemeenten, provincie en Rijk. Onder meer in ons bestuursakkoord en in het Nationaal Bestuursakkoord Water wordt aangegeven dat wij als functionele overheid wel goed moeten samenwerken in integrale projecten. Gezien de verantwoordelijkheden en de financiële kaders zullen wij niet altijd alleen het initiatief nemen, maar zullen wij vaker aansluiten bij de vele initiatieven van anderen. Onze fractie staat nog steeds achter dat standpunt. Vragen van onze fractie. Wij lezen in het rapport dat veelal door budgettaire redenen gedwongen, andere overheden maar ook natuurorganisaties graag zelf wat minder initiatieven zouden willen nemen en dat zij vinden dat deze dan prima door het waterschap zouden kunnen worden gedaan en dat dan integraal werken zou zijn. Is dat niet de omgekeerde wereld? Wat is de mening van de Rekenkamercommissie daarover? Tevens wordt in het rapport sterk aangedrongen op een geheel andere commissiestructuur. Bent u dan van mening dat de bestaande commissies niet goed werken? U stelt dat commissies alleen zijn ingericht om advies te geven aan het Dagelijks Bestuur, maar klopt dat wel? Onze fractie is namelijk van mening dat de bestaande commissies toch een bredere functie hebben op dit moment. U geeft aan dat externe partners wisselend aankijken tegen het feit dat oplossingsgericht meedenken van de organisatie niet altijd leidt tot positieve oplossingen, zoals op bladzijde 30 beschreven. Is dit in uw ogen een onderbouwing van dat het waterschap niet volledig integraal werkt? Wij zijn wel van mening dat de aanbeveling moet worden overgenomen om een eigen omschrijving te maken van wat het waterschap wel verstaat onder integraal werken en wat er wel bij hoort en van verwacht mag worden, maar zeker ook wat niet van belang is, om alle onduidelijkheden hierover weg te nemen. Wij stellen als fractie voor om een aantal aanbevelingen anders te doen. Wij willen graag aanbeveling 1 reduceren tot de eigen beschrijving van wat voor ons integraal werken is. Aanbeveling 2 zouden wij als fractie niet willen overnemen. Dat lijkt in onze ogen een beetje overbodig en geeft de organisatie heel veel papierwerk. Aanbeveling 3 willen wij ook niet overnemen en zeker niet nu even snel aannemen. De discussie moet gevoerd worden bij de algemene discussie over bestuurlijke vernieuwing die op dit moment loopt. Aanbeveling 4 willen wij niet integraal aannemen, geen document formats wijzigen nu. Wel kunnen wij afspreken dat bij het opstellen van diverse documenten door het Dagelijks Bestuur er meer op gelet wordt. Aanbeveling 5 niet overnemen, alleen als daar na het opstellen van onze definitie van integraal werken uiteindelijk een noodzaak voor is. Wij moeten niet meer kosten gaan maken, omdat wij ons met het werk van iemand anders gaan bemoeien. Aanbeveling

6 zouden wij ook niet willen aannemen. In feite sluiten wij hierbij grotendeels aan bij de reactie van het Dagelijks Bestuur op het rapport. Die kunnen wij volledig onderschrijven.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, ik heb een korte inhoudelijke reactie. Water Natuurlijk is blij dat er een definitie is gekozen als uitgangspunt en wij onderstrepen heel erg dat integraal werken veel gaat over de maatschappelijke en fysieke context waarin ons werk zich afspeelt. Tegelijkertijd is het vreemd dat er nu nog gezocht wordt of dat nu de goede definitie is. Dus ik sluit mij bij de vorige spreker aan dat dat iets is wat je aan de voorkant aan het Algemeen Bestuur zou hebben kunnen vragen, want dan hoef je daar nu geen discussie over te gaan voeren. In het rapport staat ook dat er een koerswijziging aan de hand is ten opzichte van het bestuursakkoord als je het hebt over integraal werken. Dat is een bijzondere constatering. Vervolgens wordt daarna gezegd dat wat er dan overblijft van de definitie van integraal werken, samenwerken is. Zo'n smalle definitie van integraal werken heb ik nog nooit gehoord. Samenwerken is maar een stukje van integraal werken. Integraal werken gaat over proactief, vroegtijdig actie ondernemen en alleen samenwerken is het echt niet. Dat hebben wij met elkaar ook al vastgesteld tijdens het communicatiebeleid waarbij wij hebben gezegd, ook communicatie en participatie zijn van belang, van buiten naar binnen werken. In feite wordt ook dat stuk dan weer opzijgeschoven, kortom, hij gaat een beetje alle kanten op.

De heer Sneepe: Voorzitter, de voorgaande sprekers hebben het al heel duidelijk verwoord. Ook wij willen aandacht vragen voor het feit dat het een heel lijvig rapport is, waar heel breed over de definitie integraal werken wordt gesproken. Wij zouden alle aspecten die net zijn genoemd, van buiten naar binnen werken, juist intern de dingen integraal afstemmen en in een keer goed uitvoeren willen benadrukken, ook in het afstemmen van de definitie. Als wij de definitie als Algemeen Bestuur hebben vastgesteld, dan willen wij die vervolgens binnen de organisatie op een hele simpele manier communiceren met alle afdelingen en mensen die daarmee te maken hebben, zodat voor iedereen eenduidig herkenbaar is wat nou de term integraal werken in de praktijk inhoudt voor degene die daar zelf direct mee te maken heeft.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, laat ik mij aansluiten bij wat de heer Sneepe zojuist zei. Het gaat erom dat integraal werken geborgd wordt in de organisatie als geheel. De reden daarvan is volgens onze fractie, dat wij een overheid zijn en vanuit die reden moeten wij de maatschappij integraal benaderen en voor alle problemen die zich in de maatschappij voordoen, proberen goede oplossingen te vinden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat integraal werken – en daar lijkt het in de rapportage een beetje op – een doel op zichzelf wordt. Integraal werken moet een hulpmiddel zijn om de maatschappelijke opgave waarvoor wij staan, aan te pakken. Ook met anderen ben ik van mening dat samenwerken te gemakkelijk wordt gedefinieerd als 'kijk ons eens integraal werken'. Dat is een slag verder, dus wat dat betreft staan wij volledig achter de adviezen die door de Rekenkamercommissie worden gegeven om dat beter in onze organisatie te borgen en van daaruit de maatschappij op een integrale manier te benaderen, niet alles in hokjes te stoppen, niet alles in projecten op te knippen maar juist een totaalbenadering. Daarom vinden wij het uitermate nuttige voorstellen van de Rekenkamercommissie.

De heer Verroen: Voorzitter, wij hebben een aantal excellente reacties gehoord, ik zou mij met name willen aansluiten bij de heer Kocx en ook bij de reactie van het Dagelijks Bestuur. Korthedshalve wil ik het hierbij laten.

De heer Van der Heijden: Voorzitter, ook bij ons is het gras voor de voeten al weggemaaid. Wij ondersteunen de fractie Bedrijven en de reactie van het Dagelijks Bestuur volledig. Wij staan daar volledig achter.

De heer Taks: Voorzitter, 50PLUS onderschrijft het belang van integraal werken zoals in het rapport wordt beschreven. Integraal werken is meer dan samenwerken met anderen, het is vooral ook een manier waarbij andere functies dan de eigen watertaak van het waterschap in het beleid worden betrokken. Het gaat daarbij dan om belangen van de landbouw, natuur, landschap, recreatie, wonen en verkeer. Daar past wel een politieke kanttekening onzerzijds bij. Wij vinden wel dat wanneer integraal wordt samengewerkt met andere functies, elke partij of elke partner de eigen kosten draagt. Het waterschap de waterschapstaken, de anderen hun taken. Die politieke kanttekening wil ik toch wel maken bij het rapport van de Rekenkamercommissie. Het gaat bij integraal werken om een mentaliteit, omslag in de werkwijze. Dat is een groeiproses. Het is eigenlijk een ideaal dat nagestreefd moet worden, zo verstaan wij althans het rapport. Interessant is – de heer Kocx sprak er ook al uitgebreid over – dat de Rekenkamercommissie een aanbeveling heeft gedaan over de commissiestructuur in de toekomst. Dat advies is niet meer dan een aanbeveling en wij nemen daar nu geen besluit over, maar de gedachte van een gebiedsgerichte organisatie is natuurlijk een mogelijkheid, maar of dat wij dat moeten doen, zien wij later in de toekomst nog wel. Met veel genoegen hebben wij gelezen wat er op pagina 29 van het rapport wordt opgemerkt over de goede persoonlijke en politieke verhoudingen binnen het Dagelijks Bestuur. De politiek-bestuurlijke opvattingen over wat de waterschapstaak inhoudt, lopen nauwelijks uiteen tussen de partijen die het Dagelijks Bestuur vormen, aldus

de Rekenkamercommissie. Die eenstemmigheid is naar onze mening een belangrijke voorwaarde voor integraal werken.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, in de eerste plaats excuses voor mijn stem. Als ik niet goed verstaanbaar ben, dan zou ik het zelf ook anders willen. Dank voor het rapport, het is een lijvig rapport, maar ook heel interessant. Er staan veel nuttige analyses in en de benaderingswijze is zeer gedegen. Het biedt een analysekader en suggesties om integraal werken nog beter te doen dan het waterschap al doet met daarbij de aantekening die hier al vaker gemaakt is, dat integraal werken niet hetzelfde is als samenwerken. Ik heb enkele opmerkingen over de bevindingen van de Rekenkamercommissie. Het is opvallend dat gesignaleerd wordt dat er een koerswijziging heeft plaatsgevonden in het bestuursakkoord 2015, namelijk dat voorheen het waterschap meer een leidende rol in projecten nam dan dat men dat op dit moment doet en ik moet helaas zeggen dat ik in het veld ook hoor dat dat zo is. Kan het Dagelijks Bestuur bevestigen dat die rol expliciet veranderd is en als dat zo is, wit u dat motiveren? De organisatie – zo wordt geconstateerd – is vrij functioneel ingericht, wel steeds beter gericht op samenwerken. Dat verwachten externe partijen ook, maar die verwachten ook een proactieve houding en daarnaast een goede interne afstemming. Het geluid dat een afdeling van het waterschap aan de gang gaat zonder een andere afdeling te consulteren, bijvoorbeeld de juridische afdeling er op tijd bij te halen, hoor ik ook in het veld en dat vind ik toch wel iets waar wij intern goed naar moeten kijken. Het Algemeen Bestuur is nog niet in de positie gebracht om een bijdrage te leveren aan het integraal werken binnen het waterschap. Als dit uit de analyse gekomen is, dan is de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing extra belangrijk en daar moeten wij alle aandacht aan geven en faciliteiten voor bieden. Voor mij is het belangrijk dat wij zowel als bestuur als werkorganisatie integraal werken als leidraad nemen, want dat biedt de mogelijkheid om bij projecten of programma's veel beter naar de eigen rol te kijken en de eigen positie daarin, welke financiële bijdragen leveren wij, hoe gaat het proces lopen, dus veel meer aan de voorkant een en ander uitwerken, samen met andere partners. Dan even kort over de reactie van het Dagelijks Bestuur. Akkoord dat integraal werken geen doel op zich is. Blij met het voornemen om een inhoudelijk kompas te maken waardoor medewerkers een handvat hebben. Ik zou graag zien dat dat ook richting het Algemeen Bestuur gerapporteerd wordt, zodat wij er ook kennis van hebben. Ook akkoord om geen pilot te starten, maar wel goed te leren van de processen die nu aan de gang zijn met het doel om de processen te verbeteren. Tot slot, adviesnota's aan het Algemeen Bestuur zijn niet zodanig geschreven dat wij daaruit kunnen halen op welke wijze een project of een programma integraal aangepakt wordt. Misschien is dat te combineren met het kompas. Daar zou ik graag een vervolgstap in willen zien.

De heer De Boer: Voorzitter, ik zit helemaal aan het eind van de rit en dan bestaat het gevaar dat zaken die je te berde had willen brengen, al door andere sprekers naar voren zijn gebracht en dat is hier ook het geval. Onze fractie wil met name aansluiten bij de heer Kocx. Wij willen er een punt even uitlichten en dat betreft een reactie in de richting van het Dagelijks Bestuur en die heeft betrekking op de concrete aanbeveling van de Rekenkamercommissie aan het Algemeen Bestuur. Dat betreft in de beslisdocumenten meer aandacht schenken aan de wijze waarop integraal werken wordt vormgegeven. Dat lijkt een hele eenvoudige werkwijze, maar wij vinden de reactie van het Dagelijks Bestuur een beetje zuinig. Mijn fractie zou zeggen, neem dat gewoon over en vergemakkelijk het de Algemeen Bestuursleden om kennis te nemen van de wijze waarop aan integraal werken aandacht is geschonken bij de beslisdocumenten.

Mevrouw Raaijmakers: Voorzitter. Ik heb volgens mij weinig echt technische vragen gehoord, maar toch wil ik even kort reageren op een aantal gemaakte opmerkingen. De kritische noot dat het rapport lijvig is en veel vakjargon bevat, wij zullen daar als Rekenkamercommissie bij de volgende rapportages op letten en proberen dat nog wat gemakkelijker leesbaar te maken. Dank voor die feedback, want daar kunnen wij wat mee. Uiteraard snappen wij dat het Algemeen Bestuur samen met het Dagelijks Bestuur de definitie bepaalt van integraal werken. Wij hebben absoluut niet de intentie gehad om dat voor te schrijven, wij hebben u een suggestie willen doen. Die suggestie hebben wij in een sessie met een aantal Algemeen Bestuursleden getracht af te stemmen en op basis van die definitie is het rapport opgebouwd. Het is uiteraard vrij aan u om een andere definitie te kiezen, maar het rapport laat zien dat integraal werken zoals u ook meldt, verder gaat dan enkel samenwerken. De heer Kocx vraagt of wij vinden dat de commissies in de huidige structuur niet functioneren. Dat is absoluut niet wat wij zouden willen stellen. Daar kunnen wij geen oordeel over geven. Wat wij wel als suggestie meegeven is, als u integraal werkt, wellicht is het dan in het kader van bestuurlijke vernieuwing een optie om te kijken om dat op een andere wijze vorm te geven. Dat is de suggestie die wij u als Algemeen Bestuur willen meegeven naar aanleiding van het rapport. Volgens mij heb ik verder niet echt technische vragen gehoord, tenzij ik er een gemist heb en als dat zo is, dan hoor ik dat graag.

De heer Schots: Voorzitter. Ik denk dat het in hoofdzaak om twee vragen gaat. De eerste is van mevrouw Raedts met betrekking tot het minder leidend zijn in de rol van het waterschap bij projecten in het veld. Ik ben zelf niet een, twee, drie betrokken bij projecten in het veld, maar van collega's in het Dagelijks Bestuur hoor ik dat dat niet het geval is, dat wij daarbij minder leidend betrokken zouden zijn. Wat wel het geval is, is dat wij door meer accent te leggen op participatie met partners die in het veld projecten voor ons of met ons samen zaken te doen, een ander rollenpatroon nastreven om in het kader van de participatiegedachte

ook de betrokkenheid van andere partijen meer te accentueren. U weet dat wij een interne aanpak hebben gemaakt om de participatieformule echt vorm te geven en dat betekent dat het rollenpatroon toch iets anders wordt, zonder dat ik het gevoel heb dat wij als waterschap daar nou in overwegende mate regie aan het kwijtspelen zijn van dingen waarvan wij toch vinden dat wij zelf de regie zouden moeten blijven voeren. Mevrouw Raedts en de heer De Boer stellen ongeveer dezelfde vraag over het meer aandacht schenken aan integraliteit in beslisdocumenten en anderszins. Een logisch verlengstuk van onze reactie op aanbeveling 1 op het formuleren van een intern kompas om integraliteit als koers te hebben, is dat wij niet alleen dat kompas maken, maar ook in onze rapportages en beslisdocumenten en anderszins het Algemeen Bestuur laten zien hoe wij dat doen. Ik denk dat ik dat verzoek in het verlengde van onze reactie op de ene aanbeveling gewoon kan overnemen.

De voorzitter: Volgens mij zijn de vragen zo vrij afdoende beantwoord. Het Dagelijks Bestuur heeft natuurlijk ook een reactie gemaakt, die is bekend en de vraag is of het Algemeen Bestuur die reactie kan onderschrijven.

De heer Kocx: Er komt geen tweede termijn?

De voorzitter: Ik stel even deze vraag aan de orde, want je kunt hier natuurlijk heel lang over spreken en dat is ook de moeite waard, maar tegelijkertijd, gelet op de vele gelijkluidende reacties, zouden wij ook kunnen vaststellen of het Algemeen Bestuur in grote lijnen kan instemmen met de reactie van het Dagelijks Bestuur. Als u nog zaken mist, kunnen wij die in de tweede ronde aan de orde stellen, maar dan ontstaat er mogelijk een dubbeling.

De heer Kocx: Dat lijkt mij een goed voorstel, maar wel expliciet met de opmerking, want ik wil de Rekenkamercommissie in ieder geval hartelijk danken voor de reactie en het blijkt ook uit wat er nu gezegd wordt, dat die minder rigide en minder hard is dan wat er op papier staat. Daar ben ik blij om. Wij stellen in ieder geval vast dat wij het gaan uitwerken op basis van de reactie van het Dagelijks Bestuur en dat wij in ieder geval niet het besluit nemen zoals dat op papier stond.

De voorzitter: Dat is in grote lijnen wat ik voorstel.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik wil nog een reactie geven op het Dagelijks Bestuursbesluit dat nu voorligt, namelijk op punt 3 van het voorstel van het Dagelijks Bestuur. Bij eventuele invoering van een commissiestructuur komt er een voorstel uit. Ik vind het niet passend voor het Dagelijks Bestuur om nu een voorstel te doen over wat in het bestuurlijke vernieuwingstraject ondergebracht zou moeten worden, eigenlijk een beetje aansluitend bij wat de heer Kocx zei. Wij werken in het bestuurlijke vernieuwingstraject nog steeds heel graag met beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Dit is eigenlijk een voorzet voor een te nemen besluit, mochten wij verder gaan met de commissiestructuur. Ik wil dat punt heel graag meenemen in de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing. Ik lees hem alsof wij zouden besluiten als wij over een commissie gaan praten, dat wij dan dit als besluit meenemen. Ik zou hem graag willen verkennen, en als wij hem zo kunnen interpreteren, dan vind ik het prima.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, als wij niet besluiten conform het voorstel, dan is mij niet duidelijk wat wij wel besluiten. Ik wil daar graag wat helderheid over hebben. Ik kan mij helemaal vinden in het besluit zoals dat nu op papier staat, maar ik begrijp dat de heer Kocx een amendement wil indienen, omdat hij het niet met dat besluit eens zou zijn. Ik wil graag weten waar wij dan wel ja tegen zeggen. Het is prima om van een pilot af te zien, de rest van de besluiten, behalve de opmerking die mevrouw Bonthuis maakt over punt 3 over de commissiestructuur, dat wij die aan de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing meegeven. Het andere punt is dat het wat mij betreft, gewoon als besluit genomen kan worden.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, voor mij is ook even onduidelijk waarover wij beslissen, want ik heb in de eerste ronde aangegeven dat ik met name over advies 4 van het Dagelijks Bestuur toch wel mijn opmerkingen heb. Ik zie staan dat het Dagelijks Bestuur vindt dat het Algemeen Bestuur zodanig is samengesteld dat er geen extra richtlijnen voor nodig zijn. Zo lees ik het. Nou heb ik het Algemeen Bestuur zeer hoog staan natuurlijk, maar ik denk toch dat het goed is om een soort standaard te hebben waarmee zowel medewerkers als bestuur een handvat hebben om te kijken of wij op een goede integrale manier bezig zijn. Die aanvulling zou ik erbij willen hebben voordat ik hiermee akkoord kan gaan.

De heer Schots: In reactie op mevrouw Bonthuis denk ik dat wij aanbeveling 3 geïnterpreteerd hebben als dat de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing aan zet is als het gaat over het inrichten van de commissiestructuur en zoals u weet, worden uw voorstellen met grote belangstelling door het Dagelijks Bestuur tegemoetgezien. Wij willen naar aanleiding van dit rapport daar op geen enkele manier op vooruitlopen en u de ruimte laten die u gekregen heeft. De vraag van mevrouw Raedts gaat wederom over het integraal werken en met name het zichtbaar maken van integraliteit van ons werk. Ik heb in eerste

termijn al aangegeven dat wij in onze reactie op de aanbevelingen een kompas zullen ontwikkelen en dat als richtsnoer in de organisatie laten functioneren. Als logisch verlengstuk daarvan is dat in nota's en informatie in uw richting tot uitdrukking gebracht wordt hoe dat kompas gewerkt heeft en wat de resultaten daarvan zijn. Ik wil aan u toezeggen dat wij over de uitwerking van het kompas die aanbeveling zullen meenemen. Dan de vraag van de heer Schouwenaars over wat wij nu wel of niet besluiten. Dat is een hele goeie. Ik heb daar zelf niet zomaar een antwoord op.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, bij interruptie. Dat loopt ook door elkaar heen. Ik hoor hier mensen praten over voorstellen 5, 6 en 7, terwijl ik niet verder kom dan drie in de reactie van het Dagelijks Bestuur. In de agenda wordt gezegd, dit zijn de drie besluiten, maar in het rapport wordt het anders genummerd. Dan zit er ook nog een reactie van het Dagelijks Bestuur bij met weer een andere volgorde en gebruik van termen. Dat maakt het verwarrend.

De voorzitter: Ik begrijp uw de vraag. Dat is mijn eigen interventie geweest nadat ik u allemaal gehoord heb. Toen heb ik als voorzitter de vraag aan het Algemeen Bestuur teruggelegd, de Dagelijks Bestuursreactie kennende die bij de stukken is gevoegd vanaf pagina 58, of u in grote lijnen kunt instemmen met het voorstel van het Dagelijks Bestuur als reactie op de nota integraal werken of dat er nog aanvullingen of verbijzonderingen zijn, want dan hoor ik die nu graag. Ik heb als uitgangspunt de Dagelijks Bestuursreactie genomen, omdat ik daar veel consensus en begrip over zag. Toen hebben drie mensen aangegeven nog iets te willen toevoegen en die heb ik alle drie het woord gegeven. Daar zitten wij qua proces.

Mevrouw Franssen: Het is niet gebruikelijk dat ik hierop als lid van de Rekenkamercommissie reageer, maar ik doe het toch maar even. Ik zou wel duidelijk in het besluit willen hebben welk onderdeel ondergebracht wordt bij bestuurlijke vernieuwing. Het moet voor iedereen duidelijk zijn waar wij nu over besluiten en wat wij in handen leggen van de commissie Bestuurlijke vernieuwing.

De voorzitter: Dat is aanbeveling 3, mevrouw Franssen. De vraag is of wij op deze manier met de aanvullende antwoorden van de heer Schots en die nog op een aantal individuele vragen is ingegaan, instemmen met dat wij de lijn volgen van de beantwoording van het Dagelijks Bestuur op het advies van de Rekenkamercommissie met een aantal verbijzonderingen en toevoegingen, zoals die door de heer Schots aan het algemeen bestuur zijn toegezegd.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het voorgestelde besluit van de rekenkamercommissie niet over maar sluit zich aan bij de bestuurlijke reactie van het dagelijks bestuur van 22 februari 2016 over de aanbevelingen en verzoekt het dagelijks bestuur daar verder, zo nodig, vervolg aan te geven.

3.b. Vaststellen jaarverslag 2015 en jaarplan 2016 Rekenkamercommissie

De heer Taks: Voorzitter, heel kort. Waardering voor het werk uiteraard van de Rekenkamercommissie. Daar doe ik geen afbreuk aan door niet over de inhoud van het jaarverslag te praten. Ik wil het even hebben over de groslijst 2015 onder punt 6, waar een onderzoek vermeld stond naar gemeenschappelijke regelingen. Dat blijft naar onze mening een belangrijk onderwerp voor de toekomst. De vraag of de gemeenschappelijke regelingen de democratische toets doorstaan en of de efficiency en de risicobeheersing voldoende gewaarborgd zijn, verdient onderzoek.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. De commissie vraagt nadrukkelijk om een voorkeur uit te spreken over onderwerpen op de groslijst. Wij zouden ervoor willen pleiten eventueel om het onderwerp dat toevallig op nummer 1 staat ook als nummer 1 te zien. Eventueel zouden wij aandacht willen schenken aan punt 7 van de groslijst, de EVZ's.

De heer Schots: Voorzitter. Mijn reactie kan heel kort zijn. De Rekenkamercommissie heeft een eigen bevoegdheid om vast te stellen welke onderzoeken zij doet en ik neem aan dat zij datgene wat door het algemeen bestuur naar voren gebracht is, in haar afweging zal meenemen.

De heer De Boer: Voorzitter, het CDA heeft bij de technische vragen een hele relevante gesteld wat mij betreft. De kosten van de Rekenkamercommissie zijn inzichtelijk gemaakt, maar wat zijn eigenlijk de kosten van de organisatie die betrekking hebben op de Rekenkamercommissie? Daarvan is gezegd, die worden niet ten laste van het budget van de Rekenkamercommissie gebracht, prima, die worden intern opgevangen, maar ik zou het op prijs stellen om die kosten inzichtelijk te hebben. Zou het dagelijks bestuur daaraan tegemoet kunnen komen? Dan hebben wij een totaalbeeld van de Rekenkamercommissie, ook van de interne uren.

De heer Schots: Ik heb de vraag gehoord en begrepen en ik denk dat het een relevante vraag is, waar wij invulling aan willen geven. De vorm waarin moeten wij nog even bekijken, een modus zou zijn dat de Rekenkamercommissie bij elk onderzoek dat zij uitvoert, aan dit aspect aandacht besteedt in haar rapportage, zodat wij binnen de rapportage zien wat de interne tijdsbesteding gekost heeft. Uiteraard zal de eigen organisatie de gegevens daarvoor aan moeten dragen, dat is duidelijk.

De heer De Boer: Dat is voor ons voldoende.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt het jaarverslag 2015 vast en neemt het jaarplan 2016 van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan.

3.c. Nieuw onderzoek Rekenkamercommissie inkoop-, inhuur- en aanbestedingsbeleid

De voorzitter: Voorgesteld wordt om de brief van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan te nemen. Het valt binnen het mandaat om met nieuwe onderzoeken te komen, want zij zijn onafhankelijk.

De heer Verroen: Voorzitter, het doel van een onderzoek is het aanbestedingsbeleid te bekijken en of het effectief en efficiënt is. Wij zouden de Rekenkamercommissie willen vragen gezien de vragenlijst die bijgevoegd was, om op de efficiency en effectiviteit te focussen en daarop de hoofddoelstellingen te bepalen. Of het met koffie en fairtrade wel of niet goed gaat, vinden wij te detaillistisch. Ons advies is om op de hoofdzaken te focussen, zodat wij bruikbare adviezen krijgen.

De heer Kocx: Voorzitter, gelijkluidende gedachten. Ik sluit mij volledig aan bij het CDA en ook bij wat de heer De Boer naar voren brengt, want dat punt hadden wij bij dit agendapunt staan. Als je dit onderwerp leest, het is heel breed en het wordt heel diep aangepakt. Er zijn ongeveer vijfentwintig (25) hoofdvragen geformuleerd en elke vraag heeft een aantal subvragen. Toen vroegen wij ons ook af wat dit voor de interne organisatie gaat betekenen. Moeten wij het hele archief op zijn kop gaan zetten en wat zal dat aan interne uren kosten? Zeker bij dit onderwerp wil ik vragen om inzage te geven in de kosten van het aantal interne uren buiten de kosten van het rapport zelf.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, wij vinden dit een heel relevant thema, want efficiency en doelmatigheid zijn van belang. Daarnaast is kwaliteit van wat je doet met aanbestedingsregels minstens van even groot belang. Ik wil twee inhoudelijke suggesties meegeven. Inmiddels is er het fenomeen Marktplaats. Als je het hebt over inhuur, zie ik veel om mij heen verschijnen. Het schijnt veel op te kunnen leveren, zowel kwantitatief in euro's als kwalitatief. Een ander fenomeen is, er wordt gesuggereerd dat er heel breed wordt onderzocht, maar ik voel mij aangesproken op het thema duurzame inkoop. Daar zijn gewoon standardeisen van het Rijk voor aanwezig, waarbij elke overheid aan de minimeisen moet voldoen. Dat kunt u gewoon vinden bij www.rvo.nl. Daar is niets bijzonders aan, behalve de vraag en check of wij dit doen.

Mevrouw Raaijmakers: Hartelijk dank voor de suggesties die gedaan zijn, die zullen wij meenemen, want wij zijn volop met het onderzoek bezig en wij kunnen ervoor zorgen dat wij het beperken tot de hoofdlijnen.

De voorzitter: Dat lijkt mij een uitstekende werkwijze. Ik wil u, mevrouw Raaijmakers, bedanken voor uw aanwezigheid en voor de beantwoording van alle vragen.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan.

4. **Notulen en besluitenlijst van 23 maart 2016**

De voorzitter: Dan stel ik nu de notulen aan de orde. Hierop zijn geen reacties ontvangen.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 23 maart 2016 vast.

5. **Nota's ter besluitvorming**

5.a Intrekken verordening en beleidsregels wet BIBOB waterschap Brabantse Delta

Mevrouw Franssen: Voorzitter, ik heb ooit nog eens campagne gevoerd met de slogan "Regel 1: minder regels", dus wat dat betreft vindt u de VVD wel aan uw zijde bij het intrekken van bepaalde regels die niet meer van toepassing zijn, enzovoorts. Van de andere kant vraag ik mij wel af, wij zitten nu in een transitie waarin wij steeds meer gaan samenwerken en participeren in de maatschappij, maar dan moet je wel erg goed uitkijken bij wat voor vlees je in de kuip hebt. Is het voldoende geborgd wanneer wij de beleidsregels

BIBOB intrekken evenals de verordening, dat wij geen gevaar lopen wanneer wij geconfronteerd worden met fraude of allerlei andere zaken?

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij zijn erg content met het intrekken van deze regelgeving, want door het intrekken wordt de mogelijkheid voor maatwerk alleen maar beter, zoals duidelijk aangegeven wordt en daarom kunnen wij heel erg instemmen met dit voorstel.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij vinden het prima dat dit wordt ingetrokken. Als iets niet functioneert, dan moet je het gewoon opheffen. Onze technische vraag was echter, hoe dan verder? Als je dit opheft, wat komt daarvoor in de plaats? Er wordt gesteld dat dat bij een Europese aanbesteding geborgd is, prima, dat is gebeurd. Het tweede deel van de vraag, als het niet Europees wordt aanbesteed, hoe is het dan geborgd in de organisatie? Daar staat als antwoord: 'Dat laten wij aan de individuele medewerker over'. Dat vind ik een beetje gevaarlijk en ik ondersteun mevrouw Franssen dat wij dat in de organisatie scherper weg moeten zetten, want het kan niet aan de individuele medewerker liggen wanneer wij een keer gloeiend in de fout gaan de komende jaren.

De voorzitter: Dank voor de steun. Mevrouw Franssen, ik begrijp het wel. De wereld om ons heen wordt niet minder fraudegevoelig, en misschien wel in het bijzonder niet in Midden- en West-Brabant. Daar worden wij geconfronteerd met allerlei praktijken die het daglicht niet zo goed kunnen verdragen. Eigenlijk zegt u, wij dienen extra alert te zijn en dat ben ik volledig met u eens. Wij moeten dit zeker niet interpreteren als dat hier minder aandacht aan wordt gegeven, want die aandacht voor fraudegevoelige praktijken is meer en meer noodzakelijk. Wij menen inderdaad dat juist door het in te trekken de aandacht toeneemt, omdat wij hiermee worden gedwongen niet een standaardwet die in de praktijk achterhaald en verouderd is en waarvan de toepassing niet nodig is gebleken, te gebruiken en achterover te leunen, maar in alle gevallen de maatwerkbenadering te kiezen, waardoor de bewustwording eerder toe- dan afneemt. De heer Schouwenaars vraagt zich af wat er gebeurt wanneer je niet Europees hoeft aan te besteden, want het kan niet zo zijn dat een willekeurige medewerker gaat bepalen wat wij wel en niet doen op dit belangrijke thema. Ik kijk naar de betreffende ambtenaar, Lucas Weterings, en verzoek u daar specifiek op in te willen gaan.

De heer Weterings: Voor Europese aanbestedingen is het inderdaad geregeld. Voor nationale aanbestedingen is er de gids Proportionaliteit. Die stelt regels voor aanbestedingen onder de Europese drempel en ook daarin is zo'n verklaring geregeld, dus dat had ik erbij kunnen zetten in de adviesnota. Er is dus in voorzien.

Besloten: Het algemeen bestuur Besloten:

- 1. Tot het intrekken van de 'Beleidsregels integriteit en uitsluiting bij aanbestedingen in BIBOB-sectoren Waterschap Brabantse Delta 2006' conform bijgevoegd besluit;**
- 2. Tot het intrekken van de 'Verordening commissie wet BIBOB waterschap Brabantse Delta 2004' conform bijgevoegd besluit.**

5.b. Motie TTIP (agendavoorstel fractie PvdA)

De voorzitter: De gewijzigde motie is toegevoegd aan de stukken.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, het zal u niet verbazen dat de VVD tegen deze motie is. Wij zijn het namelijk hartgrondig eens met de opmerkingen van het dagelijks bestuur. Ik denk dat het waterschap niet de juiste instantie is om dit soort dingen aan de orde te stellen. Het wordt op een andere manier geregeld en daar zijn wij uitermate tevreden over.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, om ook even onmiddellijk te reageren op datgene wat mevrouw Franssen inbrengt, de intentie van de motie is niet meer of minder dan de Unie op een spoor te zetten en de Unie krachtig te ondersteunen bij de onderhandelingen die op dit moment gevoerd worden. Niet meer en niet minder. Op grond daarvan en van de reactie van het Dagelijks Bestuur heb ik gemeend de motie enigszins aan te moeten passen, om dat nog wat scherper weg te zetten. Geen politieke uitspraak over TTIP op waterschapsniveau, daar zijn wij niet van, hoewel wij daar allemaal wel iets van vinden. Daarnaast als ik de factsheets van de Unie lees, dan staat daar een koers in uitgestippeld, maar er wordt niet gezegd wat de Unie op dit moment vindt. De laatste ontwikkelingen op dat punt zijn dat ze nog in goed overleg zijn met de minister daarover. Ik denk dat de Unie een steuntje in de rug in een bepaalde richting zeker kan gebruiken en als zeer welkom zal ervaren.

De heer Kocx: Voorzitter, ik vind het een beetje vreemd dat de indiener nu zegt dat de motie eigenlijk overbodig is, dat hoor ik zo'n beetje uit zijn woorden. Ik was die mening ook al toegedaan, de motie is overbodig. Onze fractie ondersteunt volledig de lijn van het dagelijks bestuur. Wij zijn een functionele democratie, wij zijn zeker geen lobbyorganisatie. Je kunt van alles van TTIP vinden, maar uiteindelijk wordt dat boven onze macht beslist en moeten wij – als die al zo uitvalt zoals men denkt, maar niemand weet nog

hoe die precies uitvalt – die als lagere overheid loyaal uitvoeren, dus wij steunen de denktrant van het Dagelijks Bestuur. Mocht de motie in stemming gebracht worden, dan zullen wij tegen stemmen.

De heer Verroen: Voorzitter, de kern van de motie en de risico's die de motie aandraagt, zien wij ook wel, maar gelukkig hebben wij ook geconstateerd dat het Dagelijks Bestuur daarin ook niet slapend is en vooral de Unie ondersteunt in de reactie die de Unie daarop geeft. Daarom zien wij niet eens zo'n grote tegenstelling tussen wat de motie beoogt en wat het Dagelijks Bestuur heeft toegezegd. Daarom lijkt het ons niet nodig om de motie in stemming te brengen, omdat een en ander vrij synchroon loopt met elkaar.

De heer Mureau: Voorzitter. De heer Verroen heeft precies verwoord hoe onze fractie erover denkt.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, ik wil graag beklemtonen dat ik de motie niet overbodig vind, want ik denk dat in een situatie waarin gesproken wordt over grootste handelsverdragen, een Unie van Waterschappen ook richting Europa, waar zij op hun beurt gaan lobbyen, zich heel erg gesteund weet door waterschap Brabantse Delta en wellicht ook door andere waterschappen. Ik zie dit als een pleidooi namens het bestuur richting Unie van Waterschappen als, jullie zijn op de goede weg, wij ondersteunen het beleid van de Unie. Een tweede punt is dat wij vanuit die betrokkenheid graag een terugkoppeling zouden ontvangen van de Unie aan het bestuur.

De heer Taks: Voorzitter, wij vinden deze motie overbodig en volstrekt onjuist. Het is een volstrekt verwerpelijke motie naar onze mening. Voor de besluitvorming over dit verdrag op Nederlands niveau is dit een onderwerp van de landelijke politiek. Wij zijn ervan overtuigd dat Nederland dit verdrag nooit zal ratificeren als daar elementen in zitten zoals die gesignaleerd worden in de considerans van de motie. Als die verwerpelijke zaken erin zouden zitten, dan komt het verdrag zelfs op Europees niveau niet tot stand. 50PLUS is van opvatting dat in het algemeen bestuur uitsluitend gesproken moet worden over zaken die het waterschap betreffen. Bij deze motie is dat duidelijk niet het geval. De zienswijze van het Dagelijks Bestuur wijst op de rol van de Unie van Waterschappen in dit debat. Wij zien dan ook geen nut meer in een eigen bijdrage van Brabantse Delta. Toch stelt het Dagelijks Bestuur voor de Unie te laten weten dat haar standpunt door Brabantse Delta wordt gesteund. Wij vinden dat een volstrekt overtrokken reactie van het dagelijks bestuur, maar wel met het positieve effect dat de motie in ieder geval duidelijk overbodig wordt. Het ligt voor de hand dat de motie wordt ingetrokken en dat meldde de indiener ook al. Mocht de motie worden gehandhaafd, dan zal 50PLUS met overtuiging tegen stemmen.

De heer Hieltjes: Voorzitter, een onderwerp wat velen in deze zaal en daarbuiten bezighoudt. Het is begrijpelijk dat er zorgen zijn. De Unie van Waterschappen heeft hier al eerder over gesproken en ook in de commissie CBCF is erover gesproken. Het dagelijks bestuur heeft in haar reactie twee elementen sterk benadrukt. Een, de Unie is ermee bezig en die lobbyt voor ons en wij moeten kijken hoe wij dat kunnen versterken. Wij zien dat in de gewijzigde motie dat onderwerp geheel is overgenomen en dat niet meer wordt voorgesteld om als waterschap verschillende instanties te benaderen, maar vooral iets richting de Unie te doen. Dank dat de indieners daarin meegaan. Blijft het tweede element van functionele democratie die wij zijn en hoe je daar als waterschap in staat, welke activiteiten neem je daarin op. Wij hebben als Dagelijks Bestuur ook een aantal vragen gesteld, in hoeverre ondersteunt dit, in hoeverre zitten er verschillen in. In die zin richt de motie zich op een van de drie zorgpunten die de Unie heeft gedefinieerd. De motie richt zich op investeringsbescherming en de geschillenbeslechting daaromheen. De Unie heeft daarnaast nog zorgen over het vastleggen van publieke diensten en de verlaging van wettelijke normen. De motie richt zich op een van die drie mogelijke zorgpunten. De motie gaat in de letterlijke tekst wat verder dan puur het functionele. In de motie wordt gesproken over bijvoorbeeld schoon drinkwater, wat natuurlijk een afgeleide is als je het hebt over onze waterzuiveringen, en gaat over regels voor gezondheid die het waterschap zou stellen en dat soort zaken. Het Dagelijks Bestuur voelt mee met de achterliggende zorg. Vandaar dat het dagelijks bestuur heeft gezegd, wij willen het gevoelen dat er zorgen zijn, overbrengen en dat in een volgende commissievergadering overbrengen en aangeven dat Algemeen Bestuursleden graag via het Dagelijks Bestuur of anderszins geïnformeerd willen worden, omdat het een onderwerp van belang is. Gehoord de verdere inbreng, denk ik dat het Dagelijks Bestuur de vraag bij de indieners neerlegt of met die toezegging dat wij het agenderen en dan iets breder dan alleen investeringsbescherming, maar de drie zorgpunten gericht op de functionele taak van het waterschap, nog eens benadrukken bij de Unie en vragen om daarover terug te koppelen. Of dat voldoende zou zijn om recht te doen aan de wens van de indieners.

Tweede termijn

De voorzitter: Ik stel voor de indiener als eerste aan het woord te laten, want er is een concreet voorstel gedaan namens het dagelijks bestuur door de heer Hieltjes.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij zijn blij met de reactie van het dagelijks bestuur. In eerste termijn zoals bij de zienswijze en ook nu tijdens deze vergadering zien wij op zich geen aanleiding om de motie in te trekken.

De heer Verroen: Voorzitter, ik bedank de portefeuillehouder voor zijn uitgebreide reactie. Ik vind het zeker een niet overtrokken reactie van het Dagelijks Bestuur zoals de heer Taks net zei, want wij delen de zorg en wij zijn juist blij dat het Dagelijks Bestuur daar op deze wijze aandacht aan geeft. Wij blijven bij ons voorstel om de motie niet in stemming te brengen, maar helaas lijkt dat voorstel niet overgenomen te worden.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Namens Water Natuurlijk wil ik benadrukken dat wij dit een belangrijke motie vinden, maar ik voel mij wel aangesproken door de reactie van de heer Hieltjes. In feite scherpt u de motie aan met uw uitgebreide uitleg over het standpunt van de Unie. U voegt namelijk het onderdeel diensten en de zorg voor schoon drinkwater en het recht om daarvoor te blijven opkomen, in feite toe. Als u daarmee teruggaat naar de Unie zoals in de agenda wordt voorgesteld, dat Brabantse Delta het standpunt van de Unie actief steunt, dan hoeft wat mij betreft de motie niet in stemming gebracht te worden. Maar dan maakt u hem eigenlijk breder dan wat de motie nu zelf behelst.

De heer De Jong: Voorzitter, ook de fractie ongebouwd kan zich vinden in de mening dat deze motie niet in stemming gebracht moet worden, maar nu dat wel het geval lijkt, kunnen wij hier niet in meegaan. Wij zijn een functioneel waterschap, een functioneel orgaan en zaken die op Europees vlak spelen, zijn niet aan ons.

De heer Hieltjes: De heer Verroen geeft aan dat het niet overtrokken is. Ik heb het niet expliciet gezegd, maar dat was uiteraard ook het gevoel van het Dagelijks Bestuur dat het niet overtrokken was, omdat er achterliggend wel enige zorg zit, gericht op onze functionele taken. Ik noemde drie pijlers, niet schoon drinkwater, want dat staat wel in de motie waarvan wij zeggen dat dit niet tot het functionele takenpakket van het waterschap hoort, dus in de zin heeft mevrouw Bonthuis mij verkeerd begrepen. Het Dagelijks Bestuur stelt voor om aan de Unie over te brengen dat die drie zorgen gedeeld worden in lijn met het position paper en de behoefte om daar nader over door te praten. Uiteraard had het Dagelijks Bestuur gehoopt alle indieners te kunnen overtuigen de motie niet in stemming te brengen, maar het democratisch recht is er om dat wel te doen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, bij interruptie. Als ik als eerste in de tweede termijn het woord krijg en op dat moment de motie intrek, dan hebben wij geen tweede termijn meer. Vandaar dat ik nu in derde termijn zeg dat ik de goede brief van het dagelijks bestuur aan de Unie een sterke vind en als die bijna unaniem ondersteund wordt door het algemeen bestuur, dan ben ik daar blij mee.

De voorzitter: De motie wordt dus niet in stemming gebracht.

Besloten: Het dagelijks bestuur zal de UvW berichten dat Waterschap Brabantse Delta het standpunt van de Unie in dit dossier steunt.

5.c. Aanpassing Generiek Sociaal Statuut en delegeren vaststellingsbevoegdheid aan Dagelijks Bestuur

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. Het vaststellen van het Generiek Sociaal Statuut waterschap Brabantse Delta, versie 20 april 2016;**
- 2. Het delegeren van de bevoegdheid tot vaststelling / wijziging van het Generiek Sociaal Statuut aan het Dagelijks Bestuur (opnemen in Delegatiebesluit waterschap Brabantse Delta 2010).**

5.d. Meervoudige centrumregeling Winnend Samenwerken

De heer Taks: Wij stemmen van harte in met het voorstel, voorzitter. Het draagt bij aan doelmatig waterbeheer en het geeft ook inhoud aan de samenwerking van de Brabantse waterschappen. Dat is een positieve zaak.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij stemmen in met dit verhaal. Wij vragen ons wel af waarom er niet een echte gemeenschappelijke regeling van wordt gemaakt, met andere woorden, wat ons betreft zou u op dit punt nog wel een stap verder mogen gaan dan u nu van plan bent. Daarnaast willen wij van u graag horen om in de toekomstige discussies – dat hoeft vanavond niet – gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen terug te laten komen, hoe wij dit dan gaan borgen, hoe de relatie van deze regeling naar het Algemeen Bestuur een plek gaat krijgen. Daar zullen wij in de komende periode eens met elkaar over moeten stoeien, te meer omdat ik in het antwoord op onze technische vragen lees dat – en ik chargeer een beetje – het dagelijks bestuur te hooi en te gras onderwerpen aan deze regeling toe zou kunnen voegen. Ik

denk dat daar met name een rol van het algemeen bestuur op zijn plek zou kunnen zijn, maar laten wij dit in de komende discussie over verbonden partijen meenemen.

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij zijn blij met deze regeling. Het is vooral een goede oplossing om op een fiscaal verantwoorde manier samen te werken met onderling goede afspraken en administratie zonder dat hiervoor een aparte rechtspersoon met verregaande bevoegdheden moet ontstaan. Het wordt vooral zoals wij het lezen, praktisch en efficiënt werken. Wij zijn ook blij met de toelichtende documenten die u aan ons gegeven heeft, want die geven vooral inzicht en daarin zijn ook de inkoopvoordelen benoemd, minder regelgeving en digitaal werken in het veld. Dat zijn allemaal voordelen die u inzichtelijk maakt. Wij zien het als een belangrijke ontwikkeling in het proces. Wat mijnheer Schouwenaars noemt over de voortgang, ik neem aan dat alle ontwikkelingen hierin ook aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Ik wacht uw antwoord af.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, nog even een nabrander. Wij hebben de afgelopen tijd ook weleens geprobeerd om samen te werken op het gebied van de rekenkamercommissies en het lijkt mij een goed idee om dat hier ook in te brengen, als u toch op efficiency en verschillende doelen wilt werken. Als zij daarop zo'n afwijzende houding aannemen, dan ben ik erg benieuwd hoe Winnend Samenwerken verder uitgerold gaat worden. Ik wil namens de VVD vragen om af en toe terug te koppelen hoe e.e.a. functioneert, want anders dreigen wij als algemeen bestuur daar het zicht op te verliezen en dat zou het laatste zijn wat ons zou moeten overkomen.

De heer Schots: Voorzitter. Het dagelijks bestuur is blij met uw brede instemming met dit gebeuren, wat niet zomaar van de ene op de andere dag in de steigers is gekomen. Daar is in Winnend Samenwerken heel lang over gesproken, waarbij ook delegaties van de dagelijks besturen – voor ons is dat mijn collega Jack van der Aa en ikzelf – nadrukkelijk betrokken zijn geweest. Het is dus niet zo dat het een ver van ons bed show geweest is, integendeel. Wij zijn daar heel nadrukkelijk bij betrokken geweest. Mijnheer Schouwenaars vraagt waarom wij er geen echte gemeenschappelijke regeling van gemaakt hebben. U heeft in de stukken kunnen lezen dat wij voor de formule 'keep it simple' gekozen hebben, maar wel zodanig dat wel een aantal dingen die ook al door mevrouw Korst genoemd zijn zoals de btw en fiscaliteit en dat soort zaken, wat beter geborgd worden. Wij hebben die formule hierin gevonden en gezegd, een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling opstapen betekent weer een heleboel bestuurlijke drukte en dan moeten er weer mensen en besturen benoemd worden, die weer vergaderingen moeten beleggen. Wij denken dat met deze praktische oplossing de grip op het Winnend Samenwerken uitstekend is en op deze manier heel efficiënt kan werken. Het is niet zo dat het Dagelijks Bestuur onderwerpen te hooi en te gras op de agenda van Winnend Samenwerken kan zetten, daarvoor is een duidelijk overlegtraject waar de dagelijks bestuursvertegenwoordigers ook van andere waterschappen bij betrokken zijn. Daar hoeft u niet voor te vrezen. In een van de komende maanden wordt een thema-algemeen bestuur georganiseerd in het kader van het onderwerp verbonden partijen en daarin zal dit onderwerp ongetwijfeld op gepaste wijze een plaats krijgen. Mevrouw Franssen vraagt om te kijken of wij de rekenkamercommissies in Winnend Samenwerken kunnen inbrengen. U heeft in de vorige vergadering van dit algemeen bestuur toen dit onderwerp ook aan de orde was, gezien hoe de andere waterschappen daarin zitten. Een van de dingen in Winnend Samenwerken is dat wij niet tornen aan bestuurlijke autonomie. Winnend Samenwerken richt zich op de achterkant en dat is de ondersteunende functie en backoffice. Wat de besturen verder onder beleidsvrijheid richting hun gebied en hun ingezetenen willen doen, is bestuurlijke autonomie en daarover is bij Winnend Samenwerken uitdrukkelijk afgesproken dat die niet ondergeschikt wordt. Een van de punten van bestuurlijke autonomie lijkt inderdaad op het vlak van de rekenkamercommissie te zitten en daar kijken de verschillende besturen toch heel verschillend tegenaan, althans op dit moment. Dat hoeft niet voor in de eeuwigheid te zijn, dat heb ik u de vorige vergadering ook toegelicht, maar voor nu is dat nog een brug te ver.

Besloten: Het algemeen bestuur:

- 1. Neemt kennis van de voortgang in de samenwerking tussen de Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel ook wel genaamd "Winnend Samenwerken";**
- 2. Stemt in met het aangaan van een meervoudige centrumregeling om de samenwerking tussen de drie waterschappen beter te kunnen faciliteren;**
- 3. Verleent toestemming aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 50 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen tot het aangaan van de "Meervoudige centrumregeling Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel" overeenkomstig het bijgevoegde besluit en conceptregeling.**

5.e. Aanvullend voorbereidingskrediet duurzame vergisting

De heer Kocx: Voorzitter, wij hebben over dit onderwerp een aantal technische vragen gesteld en die zijn volledig naar tevredenheid beantwoord. Wij gaan dan ook akkoord met het aanvullend krediet. Wij zijn

reuzebenieuwd naar de businesscase, want die wordt ons nu al heel lang voorgehouden, het lijkt bijna een worst die wordt voorgehouden. Wij zijn wel benieuwd wanneer die komt en wat de uitkomst zal zijn.

De heer Mureau: Voorzitter, duurzaam en innovatief, dat is een project waar je eigenlijk niet tegen kunt zijn. Vanwege het innovatieve karakter is het lastig om zaken te kwantificeren. Ik sluit mij aan bij wat de heer Kocx zojuist zei, wij verhogen nu het voorbereidingskrediet tot vijftientwintig procent (25%) van het totale krediet en dat is ongewoon hoog, maar vloeit natuurlijk voort uit het innovatieve karakter van het project. Wij zijn erg benieuwd naar de resultaten. Wij roepen het Dagelijks Bestuur op om de vinger nadrukkelijk aan de pols te houden om ervoor te zorgen dat het uiteindelijk ook bedrijfseconomisch een goed project is. Als wij in de samenvatting lezen dat het succes en de uitgangspunten van het project niet ter discussie staan en door middel van risicomanagement worden gewaarborgd, dan mag dat geen vrijbrief zijn om achterover te leunen. De vinger moet nadrukkelijk aan de pols gehouden worden.

De heer Verroen: Voorzitter. Wij begrijpen de noodzaak om tot een betere projectonderbouwing te komen, er een extra krediet nodig is. De vorige twee sprekers hebben ook onze zorgen verwoord dat wij dringend behoefte hebben aan de businesscase. Wij hopen dat u als dagelijks bestuur inderdaad de vinger aan de pols houdt en wij volgen dit nauwlettend.

Mevrouw Franssen: Voorzitter. Ook wij kunnen instemmen met het aanvullend voorbereidingskrediet. Het is goed dat wij goed kijken wat een project mag kosten en het kan weleens een keer meevallen en het kan een keer tegenvallen en het is goed dat wij dat hier dan ook bespreken. Dat is een opmerking die ik wil maken. Op pagina 2 staat dat: "De proeven zullen met name uitsluitel geven over hoe om te gaan met stikstof en de ontwaterbaarheid van slib. De afweging gaat uitsluitel geven over hoe alle componenten goed te integreren zijn in een totaalplan." Waarom staat dit niet bij de beoogde effecten, want daarna komt een rijtje met beoogde effecten en daar staat dat niet bij. Dat vind ik een gemiste kans, eerlijk gezegd.

De heer Schots: Voorzitter, de sprekers vragen allemaal wanneer de businesscase komt en of het dagelijks bestuur de vinger aan de pols houdt. De heren die hier in het ambtelijk apparaat mee bezig zijn, weten hoe ik er bovenop zit, soms tot vervelens toe zelfs. Ik zie de heer Verberne daarop reageren, dus dat klopt wel. Wij werken hard aan het maken van deze businesscase, maar wij willen ook dat als wij deze businesscase aan u voorleggen, deze redelijk robuust is en dat wij de onzekerheden die wij nu nog hebben, eerst verder uitgewerkt hebben met betrouwbare marges. Uw vragen op dat gebied kan ik aan alle kanten bevestigend beantwoorden. De vraag van mevrouw Franssen waarom de stikstof en ontwateringssituatie van het slib niet onder de beoogde effecten staat, maar ergens anders, zal door de heer Antonissen beantwoord worden.

De heer Antonissen: Ik neem dit op als een tip. Ik heb dit verwerkt in de adviesnota, maar ik neem het als tip mee.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van driehonderdvijftigduizend euro (€ 350.000) aanvullend voorbereidingskrediet voor duurzame vergisting. Hiermee komt het totale voorbereidingskrediet uit op een miljoen vijftigduizend euro (€ 1.050.000).

5.f. Beantwoordingstraject motie van het algemeen bestuur d.d. 11 november 2015 over slibverwerking. Tevens reactie van het dagelijks bestuur op het Ondernemingsplan 2016-2020 van de SNB N.V.

De voorzitter: Ik wil een agendavoorstel doen en ik vraag wat u ervan vindt. De behandeling van 5.f. vindt plaats in beslotenheid vanwege het ondernemingsplan en het ter sprake komen van vertrouwelijke punten. Dat betekent dat een groot deel van de aanwezige ambtenaren de tribune dient te verlaten. Wij kunnen dit agendapunt na 7.a. net voor de rondvraag bespreken, zodat de ambtenaren niet onnodig buiten in de tuin hoeven te wachten. Kunt u daarmee instemmen?

De heer Arts: Voorzitter, bij interruptie. Wat de fractie Water Natuurlijk betreft is stap 1 niet relevant. Wij willen eigenlijk alleen maar spreken over stap 2 en daarmee zou vertrouwelijkheid niet aan de orde zijn.

De voorzitter: Wij zullen even een pauze inlassen, want wij hebben al veel gedaan. Wij kunnen bilateraal even kijken wat mijnheer Arts met die opmerking bedoelt. Wij pauzeren even allemaal en het lijkt mij verstandig om daarna door te gaan met de mededelingen, dan is daarna opgelost hoe wij hiermee omgaan. Ik heropen de vergadering. In de pauze heeft een aantal mensen gekeken naar de vertrouwelijkheid en de manier van behandeling en de eindconclusie is dat wij dit agendapunt wel in beslotenheid behandelen, voorafgaande aan de rondvraag.

6. Mededelingen

6.a. Managementletter 2016-1

De heer Sneeep: Voorzitter, wij spreken onze waardering uit over de managementletter, met name over het buitengewoon duidelijke projectenoverzicht. Daar waren wij zeer verheugd over.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, over de managementletter zelf geen opmerkingen, want het zijn gegevens van eind februari en dit jaar kan er nog veel gebeuren, dus dat zien wij de volgende keer wel weer. Wat wel opvalt is dat in de projectenlijst heel veel rode kruisjes staan bij de tijd. Ik heb geteld en ruim zestig procent (60%) van de projecten loopt dus uit in tijd. Ik hoop dat dat in de volgende managementletter een lager percentage zal zijn. Misschien een beetje in de zijlijn van de managementletter. Ik heb wat zorgen over de Nederlandse Waterschapsbank. Er wordt nog steeds geen dividend uitgekeerd. Kunnen wij dat op korte termijn wel tegemoet zien? Een andere vraag is welke risico's wij lopen vanwege het aantrekken van hybride kapitaal en is dit risico opgenomen in de risicoparagraaf? Met andere woorden, kunnen wij rustig gaan slapen of moeten wij bij de les blijven?

De heer Schots: Voorzitter. Om te beginnen met de beantwoording van mevrouw Raedts. Het is niet of we gaan slapen of bij de les blijven, maar wij kunnen het allebei doen. U kunt rustig blijven slapen, maar wij moeten natuurlijk ook bij de les blijven, dat is altijd zo. De problematiek van het dividend van de Waterschapsbank hebben wij in de themasessie rondom de kadernota vorige week uitvoerig uit de doeken gedaan en daar is in de cijfers de aanname gedaan dat de NWB vanaf het boekjaar 2018 zal voldoen aan de balansverhoudingsnormen van de Europese Centrale Bank en dat er over 2018 normaal gesproken weer voor de eerste keer dividend uitgekeerd zal worden. Die aanname is meegenomen in de cijfermatige uitwerking van de kadernota. Het aantrekken van hybride kapitaal betekent geen extra risico voor de Waterschapsbank. Het hybride kapitaal is een mengvorm van eigen en vreemd vermogen en op die manier telt dat voor ons in positieve zin mee in de balansratio's waar de bank per 1 januari 2018 aan moet voldoen. Het zijn verder achtergestelde leningen in de vreemde vermogenssfeer, wat betekent dat ze dus geen aanslag doen op het potentieel van zittende aandeelhouders, verwatering noemen ze dat in het vak. De stemrechten en de financiële rechten van de zittende aandeelhouders worden daardoor niet aangetast. Per saldo ligt er geen extra risico bij de aandeelhouders voor het aangaan van deze financieringen. Bedankt, mijnheer Sneeep, voor de complimenten voor het projectenoverzicht. Het is een groot en ingewikkeld overzicht en fijn dat het bij u in goede aarde valt. Mevrouw Raedts heeft nog gevraagd naar de rode kruisjes in de kolom tijd. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom projecten in de tijd uitlopen. Het jaar is nog maar pas begonnen, dus daar kan nog wel iets veranderen. Over het algemeen zijn belangrijke dingen die met tijd te maken hebben, wanneer projecten grondverwervingstransacties in zich hebben die gewoon meer tijd vergen dan wij hopen of ingeschat hadden of wanneer er langdurige vergunningsprocedures ten grondslag liggen die wij ook niet zelf in de hand hebben. U zult bij de laatste managementletter van vorig jaar ook gezien hebben dat de realisatiegraad van de projecten door inspanningen die in de ambtelijke organisatie de afgelopen jaren gepleegd zijn, inmiddels bijna op honderd procent (100%) ligt en over 2015 zelfs nog ietsje daarboven, dus wij hebben een inhaalslag gepleegd. Ik hoop met u dat de rode vinkjes in de kolom tijd gaandeweg dit jaar verder zullen verbeteren.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2016-1 voor kennisgeving aan.

6.b. Raadsinformatiebrief aan gemeenteraden

De heer Verroen: Voorzitter, dank u wel voor deze mededeling. Wij willen van de gelegenheid gebruik maken om deze mededeling te plaatsen in het kader van de communicatiestrategie die wij onlangs uitvoerig besproken hebben, waarbij wij de 80/20-regel hebben besproken, die misschien niet helemaal 80/20 is, maar waarbij wij vooral de inwoners in het stedelijk gebied willen betrekken. Dit is vanuit de communicatievisie gezien een goede kans om gemeenten goed voor te lichten en alle doelgroepen mee te nemen in de taakbekendheid van het waterschap. Dat wilden wij even aan u meegeven.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, een opmerking van gelijke orde. Wij zijn voorstander van het nog vaker laten verschijnen van dit soort brieven, want uit eigen ervaring weet ik dat gemeenteraden niet zo heel goed op de hoogte zijn van alles wat zich bij het waterschap afspeelt en wat het waterschap überhaupt doet. De kennismaking vindt een keer per vier jaar plaats en dat mag best wel vaker herhaald worden, zodat het vaker onder de aandacht komt.

De heer Van der Kallen: Wij nemen de opmerkingen mee. Ik veronderstel met dit project dat het de gemeenteraden ook wel langs de andere kant zou hebben bereikt, want het betreft een fors aantal dossiers, soms minder dan tien (10) maar soms meer dan tweehonderd (200). Dat gaat over burgers. De veronderstelling was dat deze burgers in een aantal gevallen best weleens in de gemeentelijke politiek met vragen zouden kunnen komen, wat doet het waterschap en waarom. Wij dachten dat dit een goede manier was om de gemeentelijke politiek daarop voor te bereiden en wij nemen de opmerking heel graag mee dat

wij ook op andere momenten misschien met een raadsinformatiebrief het volk kond kunnen doen van onze activiteiten richting de openbare collega's.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.c. Terugmelding onderzoek gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten in de boomteelt en akkerbouw

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Wij hebben technische vragen gesteld, maar wij zijn wel teleurgesteld in het antwoord dat wij gekregen hebben. Dat wilde ik meedelen.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, heel blij met deze rapportages, want het geeft inzicht in hoe op verschillende meetpunten de waterkwaliteit is of met andere woorden, welke stoffen op verschillende plaatsen in het oppervlaktewater te vinden zijn. Verontrustend is toch wel dat op een heleboel stoffen er toch nog een overschrijding is en ons streven moet zijn om deze overschrijding nul te laten zijn. Het zou niet alleen goed zijn om daar kennis van te nemen, maar ook proactief actie te nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Wij hebben nu twee sloten, maar wellicht is er ook op andere plekken aanleiding om dat te gaan meten. Als het gaat om acties die wij zouden kunnen nemen, dan ben ik heel benieuwd hoe het project Schoon Water in deze streek geland is.

De heer Verhulst: Voorzitter, blij met de mededeling. Wij blijven de resultaten met belangstelling volgen en wij hopen dat de dalende lijn zich versterkt doorzet en heel blij met de mededeling dat de aankomende week de ondernemers rondom de Moersloot de acties samen met het waterschap willen delen met de bredere omgeving. Dat getuigt van een positieve inzet van beide kanten.

De heer Kocx: Voorzitter, gelukkig is er sprake van een verbetering, maar het is de vraag of dit genoeg is. Wij zullen inderdaad wel moeten blijven monitoren om te weten welke kant we uitgaan. Ik zou willen pleiten om met de sector sterk in overleg te gaan om dit te verbeteren. Gelukkig blijkt uit uw eerste mededeling in de vergadering dat hier al gehoor aan gegeven wordt.

De heer Arts: Voorzitter, verschillende algemeen bestuursleden hebben hier hun zorg al uitgesproken over het aantal overschrijdingen. De teruggang in overschrijding is niet indrukwekkend. Bij de bometeelt zien wij van 16 naar 10. Overschrijdingen ook in de bometeelt van 45 naar 32, dat zijn geen indrukwekkende getallen. In mijn andere functie kom ik vaak bij wijkoverleggen. Als daar meegedeeld moet worden aan de burgers dat het aantal snelheidsovertreders van 45 is teruggedaald naar 32, dan denk ik dat wij daar niet mee wegkomen. De wijkagent zal dan geen goede avond hebben. Overtredingen worden ook nog gemaakt met de bekende neonicotinoïden, beruchte stoffen die ernstige effecten hebben op bloem bezoekende insecten, met name bijen komen regelmatig in het nieuws. Dat is geen sinecure. Het is zelfs intussen zo dat er een aantal vogelsoorten zijn die insecten eten, die ook al in aantallen teruglopen. Ik ondersteun de opmerkingen van de heer Kocx dat wij inderdaad heel snel een goed gesprek moeten aangaan met de regio.

De heer Hieltjes: Voorzitter, dank, een belangrijk onderwerp dat wij niet voor niets periodiek monitoren, waarbij wij niet iedere waterloop op dezelfde manier en intensiteit monitoren, maar dat ook landelijk afstemmen met de Unie, zodat je een totaalbeeld krijgt van wat er gebeurt, hoewel dat nooit honderd procent (100%) representatief is. Het is altijd de vraag of het glas halfvol of halfleeg is. Een aantal hoor ik zeggen, wij zien verbetering, dus in die zin heeft het tweesporenbeleid enerzijds op handhaving, anderzijds op verleiding, met schoon water, bewustwording en in gesprek gaan, mede bijgedragen aan de verbetering. Op sommige onderdelen is de verbetering beperkt. Bij het voorkomen van geheel verboden stoffen zie je op sommige onderdelen dat stoffen die al jaren verboden zijn maar toch zichtbaar waren in het water, een aantal van die stoffen niet meer terug in het water. Dat is dan het verhaal waar de wijkagent dan toch even op wijst, dat die er ook zijn, bepaalde overtredingen. Het sterkt ons als dagelijks bestuur om door te gaan op de twee sporen, dus blijven inzetten op handhaving en in gesprek gaan en ook met schoon water overtuigen. Daarop het voorbeeld wat de dijkgraaf noemde. Mevrouw De Koning is teleurgesteld in het technische antwoord, maar dat komt misschien ook door het ambtelijke antwoord, dat geen bestuurlijk antwoord is. Ben je ervan overtuigd dat je met deze twee sporen het uiteindelijke doel haalt? Honderd procent (100%) overtuigd niet. Het draagt zeker bij, die overtuiging hebben wij wel, ook gelet op het verschil tussen de vorige keer en nu. Daar blijven wij op inzetten op die sporen. Of je in een volgende meting over een aantal jaren kunt zeggen dat er nul overschrijdingen zijn, die illusie hebben wij ook niet, maar dat is wel de ambitie waar je naar streeft. Die ambitie hebben wij wel dat de overschrijdingen nul zijn. Wij zijn realistisch, want ook snelheidsovertredingen blijven voorkomen. De ambitie blijft om die niet te hebben, zeker waar je ook een KRW-opgave hebt. Daar hebben wij ook andere maatregelen zoals inrichtingsmaatregelen, om de kwaliteit te verbeteren. In die zin is de ambitie overschrijding nul met enige realisme. Dus wij blijven meten, maar niet in iedere waterloop, maar in overleg met de Unie gericht op akkerbouw en een aantal andere doelen. De heer Kocx vraagt, is het genoeg? Nee, want je ambities en dromen blijven verder gaan en wij blijven in overleg met de sector en de ZLTO en Waterkringen over dit onderwerp, omdat de sector ook

belang heeft bij een goede reputatie. Het is niet alleen straffen en bewustwording, maar met elkaar weten dat het voor de sector ook van belang is en ook voor andere sectoren die naast de landbouwsector ook vervuiling veroorzaken, soms particulieren die middelen te intensief gebruiken. Wij blijven de resultaten volgen.

De heer Van der Heijden: Voorzitter, ter interruptie. Als ik zo bij ons kijk naar de nieuwsbrief en ook bij collega's van mij, de ZLTO heeft op dit moment een project erfafspoeling en via andere voorlichting hoe de sproeimachines de restvloeistof via composteringsbakken er effluenten in het water kunnen komen, maar dan toch gereinigd is. Er wordt zeker wel aandacht aan besteed en wij hopen dat wij met deze aandacht toch zeker de resultaten kunnen verbeteren.

De voorzitter: Mooie aanvulling, mijnheer Van der Heijden.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.d. Communicatiestrategie belastingen

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, eigenlijk wil ik een compliment geven aan het dagelijks bestuur voor de wijze waarop zij de suggestie van Water Natuurlijk en de fractie Bedrijven heeft omgezet in een heldere krachtdadige aanpak. Alle waardering daarvoor, eveneens voor de afdeling Communicatie die dat op een hele adequate manier heeft vertaald die aan de tijd is. Dus dank.

Mevrouw De Koning: Voorzitter, wij zijn ook tevreden over de nota die wij ontvangen hebben. Daarnaast hadden wij een technische vraag gesteld. Daarover zijn wij ook tevreden, want dat ging met name over de kwijtschelding voor de ondernemers. Ik heb begrepen dat dit inmiddels op de website is aangepast, zoals wij dat ook in het bestuursakkoord geaccordeerd hadden.

De heer Velthoen: Voorzitter. De VVD is bijzonder blij met dit stuk, vooral het gebruik van moderne zaken zoals Infographics, websites, digitale filmpjes. Dat is alleen maar beter om de zaak goed te verkopen aan de burger. Daar zitten wij hiervoor.

De heer Schots: Dank u wel voor uw lovende woorden. Naar onze afdeling Communicatie zijn zij al overgebracht, dus dat hoeft ik niet nog een keer te doen, maar ik wil het wel onderstrepen. Ik zal ze ook naar de mensen van de Belastingssamenwerking West-Brabant overbrengen, want het websitegebeuren waar u op duidt, speelt zich daar af. Spijtig dat er een klein foutje is gevonden op de website dankzij uw alertheid. Gelukkig dat het alleen een websitefoutje was en dat het geen fout in de aanslagoplegging geweest is, want de belastingplichtigen worden niet behandeld op basis van wat er op de website staat, maar op basis van de verordening die het waterschap en de gemeenten bij de BWB indienen. Daar is gewoon van meet af aan bij de kwijtschelding rekening mee gehouden.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

7. **Ingekomen stukken**

7.e. Ontslagbrief C. Coppens

De voorzitter: Ik wil namens het dagelijks bestuur een verklaring afleggen over het vertrek van de heer Cees Coppens. Alvorens in te gaan op de gevolgen van zijn brief, wil ik eerst uitspreken dat de heer Coppens zich vanuit de fractie ongebouwd altijd als een gedreven bestuurder heeft ingezet voor het waterschap. Hij heeft meer dan elf jaar deel uitgemaakt van het dagelijks bestuur en met hem vertrekt dus ook vele jaren externe en interne gewaardeerde bestuurservaring uit ons waterschapsbestuur. De heer Coppens heeft zelf uit persoonlijke overwegingen besloten met onmiddellijke ingang per 15 april 2016 te vertrekken, terwijl hij op dat moment in functie was als plaatsvervangend dijkgraaf. Hij heeft het moment zelf gekozen. Voor het dagelijks bestuur kwam de aankondiging van zijn vertrek plotseling en onverwachts. Wij waren ook een tikkeltje verbaasd over het moment waarop het vertrek plaatsvindt. Wij zouden liever hebben gezien dat de heer Coppens zijn dagelijks bestuurstaken en portefeuille op een goede manier aan zijn opvolger zou hebben kunnen overdragen. Wij betreuren het door hem niet te zijn betrokken bij zijn afwegingen teneinde hem te kunnen adviseren over de consequenties van zijn voornemen voor hemzelf en voor het waterschap. Voor het aanvragen van zijn Appa-uitkering wordt de bestaande regeling toegepast. De aanspraken op uitkering voor lokale bestuurders zoals Dagelijks Bestuursleden van het waterschap, zijn vastgelegd in de Appa-wet. Daarnaast geldt een provinciaal reglement voor waterschap Brabantse Delta en de Waterschapswet is van toepassing. Nu is de afgelopen dagen gebleken dat de diverse wet- en regelgeving niet even eenduidig waren op alle punten. Daarom heeft het waterschap aan de provincie Noord-Brabant en de landsadvocaat, Pels Rijcken, gevraagd om een juridische toets te doen of de wet- en regelgeving en of het provinciale reglement

wel correct worden toegepast. De conclusie hebben wij net voor deze vergadering ontvangen – reden waarom wij iets later in de vergadering aanwezig waren – en die is dat de ontslagname van de heer Coppens in zal gaan per 16 mei 2016. Dat betekent dat hij per die datum zijn functie als dagelijks bestuurslid formeel neerlegt en in de tussentijd niet actief zal zijn. Voor de helderheid, het lidmaatschap van het algemeen bestuur vervalt bij de benoeming van zijn plaatsvervanger en die is vanavond reeds geïnstalleerd. Tot slot, gelet op de inhoud van deze verklaring, is het niet nodig om verdere beraadslagingen over dit onderwerp te voeren, omdat het helder is wat wij hebben meegedeeld. Ik dank u voor uw aandacht.

8. Rondvraag

De heer Verhulst: Voorzitter, twee dingen. De heer Van der Heijden gaf al aan bij het vorige punt over waterkwaliteit dat de ZLTO daar ook heel actief in is. Samen met het waterschap en de ZLTO worden een twaalfstal bijeenkomsten gehouden op de boerenerven om dat onder de aandacht van de boeren te brengen. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt, juist om die aandacht erop te vestigen en de voorbeeldfunctie te nemen. Op 19 mei is een van die bijeenkomsten op ons bedrijf voor collega-agrariërs. Het tweede punt, vorige week dinsdag is er in Den Haag iets gebeurd. Naar aanleiding van jarenlange geluiden uit de agrarische sector over aanwezigheid van mineralen in het grond- dan wel slootwater, heeft het Mesdagfonds wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de oorzaken van de aanwezigheid van nutriënten in het water en wie de veroorzakers zouden zijn. Daartoe is een petitie opgesteld en die hebben ze dinsdag aangeboden aan de Tweede Kamer en daarbij de oproep gedaan om een breed wetenschappelijk onderzoek uit te laten voeren aangaande de verschillende veroorzakers van dezelfde waarden van nutriënten. Er is een paginagroot artikel in Nieuwe Oogst gekomen, het weekblad van de ZLTO, en daar heb ik deze week van collega-agrariërs vragen over ontvangen. Een van de vragen was of de metingen die in het kader van de KRW gedaan worden door het waterschap, op dezelfde manier worden uitgevoerd als in andere waterschappen. Is daar een standaardnorm voor of heeft elk waterschap eigenstandige ruimte om die speelruimte te gebruiken? Hoe is dat geregeld?

De voorzitter: Mooi dat u als bedrijf meedoet aan zo'n dag over de waterkwaliteit. Uw vraag over de metingen stellen wij voor schriftelijk te beantwoorden en het antwoord wordt aan iedereen toegestuurd.

Mevrouw Bonthuis: Ik heb een verzoek aan alle algemeen bestuursleden, want wij weten allemaal dat er een vacature voor een dagelijks bestuurslid bestaat. Wij hebben ook gehoord dat de termijn waarop men zich kandidaat kan stellen, met een week wordt verlengd. Voor mij betekent dat dat er allerlei overwegingen zijn waarvan ik denk dat het goed is dat die in een extra fractievoorzittersoverleg gedeeld worden. Wat zijn de overwegingen die er voor ons allen toe doen, wat wil je elkaar meegeven en hoe wil je het gesprek hierover voeren? Ik wil uitnodigen om op korte termijn hiervoor een fractievoorzittersoverleg te organiseren.

De heer Hieltjes: Ik heb de afgelopen periode met alle fractievoorzitters telefonisch overleg gehad over de ontstane vacature. Naar aanleiding daarvan ook in de coalitie gekeken hoe het werkt en daaruit geproefd het voorstel van een week extra ruimte. Ik denk dat als er behoefte is om met elkaar te delen, kijken hoe de agenda is, er niets mis is om met elkaar te overleggen over welke stappen gezet worden, zodat er hopelijk een oplossing komt die breed gedragen wordt in het hele algemeen bestuur met uiteraard een bepaalde rolverdeling binnen het algemeen bestuur, de coalitie en de partijen die het bestuursakkoord getekend hebben. Maar over het proces kan natuurlijk gesproken worden als daar behoefte aan is. De precieze setting, met de fractievoorzitters en de dijkgraaf er wel bij of niet, dat moeten wij buiten de vergadering bespreken en kijken wat ook qua agenda's het best is.

De heer Sneep: Voorzitter, een woord van dank en waardering voor de interne organisatie voor het slootonderhoud van Zandfort nummers 30, 32 en 34 in Hoogerheide. Kennelijk is dat vorige week ingezet en de mensen daar zijn daar heel blij mee. Een kleine kanttekening, ik heb de vraag in oktober gesteld. Wat betreft communicatie en integraal werken denk ik dat wij hier wel lessen uit kunnen trekken, maar voorop staat waardering voor de interne organisatie.

De voorzitter: Wij zullen uw complimenten doorgeven aan de organisatie.

De heer Wijnen: Voorzitter, drie vragen. Naar aanleiding van een bijeenkomst gisteravond bij het Kibbelvaartje – dat ligt tussen Hoeven en Etten-Leur – het volgende. Zoals u weet hebben wij als waterschap drieënhalf hectare grond aangekocht en zestien verkocht, een rare situatie, maar het is gebeurd. Van die drieënhalf hectare hebben wij ongeveer een halve hectare nodig voor het aanleggen van de EVZ. Gisteravond was duidelijk dat wanneer het aangelegd wordt zoals het nu is, het probleem achterliggend wat wateroverlast betreft, niet wordt opgelost. Gisteravond waar de heer Schouwenaars en de heer Hieltjes bij waren, is over diverse scenario's gesproken, niet alleen door de boeren, maar ook door de mensen uit dit huis, door de deskundigen, laten wij ze zo maar noemen. Ik wil niet op de details ingaan, maar vragen om dit voor de eerstvolgende vergadering van de commissie Watersystemen te agenderen, zodat wij ons daar

opnieuw over kunnen buigen om te kijken om tot een oplossing te komen, niet alleen voor de korte maar ook voor de lange termijn. De tweede vraag komt vanuit de ingelanden. Die hebben op 6 maart een brief gestuurd en op 11 maart antwoord ontvangen dat de zaak uitgezocht wordt. Het is nu 20 april en ze hebben nog steeds geen antwoord gehad. De derde vraag gaat over de stand van zaken van de breuk bij de vuilafvoerleiding bij Albano. Daar zijn gesprekken over geweest, maar daar hebben wij niets meer over gehoord. Is daar nog iets over te melden?

De voorzitter: De eerste vraag kan beantwoord worden door de heer Hieltjes. Het tweede punt ging over een brief namens de ingelanden die door iemand gestuurd is op 6 maart. Er is wel een tussentijdse brief geweest dat men het aan het uitzoeken is? Ja, oké, maar nog geen finaal antwoord.

De heer Hieltjes: Het Dagelijks Bestuur heeft een projectplan ter inspraak gebracht en gisteren ook een avond gehad. Het was goed dat er betrokkenen waren met uitgesproken ideeën, waarover voldoende mensen van het waterschap hebben meegedacht. Een van de concrete zaken die aan de orde kwam, het ging om een EVZ, die natuurlijk ook een waterbergende functie heeft. Ik vind het ook zorgvuldig omdat wij nu in inspraak zijn, eerst alle inspraakreacties te hebben. Het is een perceel wat het waterschap nog heeft dat volgens sommigen ook ingezet kan worden. Uiteraard zullen wij bij de verdere uitwerking van het projectplan of bij een inspraakreactie daar aandacht aan besteden. Wij zullen even kijken of dat een onderwerp is waarvan wij zeggen, wij gaan die situatie in de commissie Watersystemen brengen. Er is er een in mei gepland met name voor de regionale keringen en wij kunnen kijken of wij het dan meenemen of dat het te vroeg is, omdat de inspraakreactie nog loopt en wij de inspraakreacties nog niet hebben opgehaald, voordat wij als Algemeen Bestuur inzoomen op een situatie. Dus als u ons de ruimte geeft om even te kijken wat de beste manier is om daar met u over in gesprek te gaan, dan vergeten wij het punt zeker niet.

De voorzitter: Klinkt goed toch? De andere twee vragen zullen wij schriftelijk beantwoorden. Wij proberen de brief zo snel mogelijk te beantwoorden.

De heer Hieltjes: De derde kan ik ook doen. De provincie, gemeente en waterschap zijn met elkaar in gesprek om heel scherp elkaars beelden met elkaar te delen en te kijken of wij dezelfde beelden van de feiten hebben en op basis daarvan de vervolgstappen te zetten. Wij zitten gewoon in die fase en uiteraard wordt u geïnformeerd wanneer er concreet zicht bestaat op de uitkomsten. Dan betrekken wij u daar ook bij.

De voorzitter: Ik denk dat het nu goed is beantwoord.

9. Sluiting

De voorzitter: Bedankt voor uw inbreng en aandacht op deze avond en een behouden thuiskomst. Ik sluit deze openbare vergadering om 22.09 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 18 mei 2016.

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen

ir. H.T.C. van Stokkom